

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य मध्यवर्ती इमारत पुणे ४११ ००१

web: www.dhepune.gov.in

Mail: schol.dhepune@gov.in

फोन नं.020/26126939/2970798

क्र.उशिसं/शिष्य-2024-25/मुमोशि/ 3८५२

दि. 19.07.2024

अत्यंत महत्वाचे

9 JUL 2024

परिपत्रक

विषय :- उच्च शिक्षण घेणाऱ्या मुलींना मोफत शिक्षण योजनेच्या अंमलबजावणीबाबत

**संदर्भ :- उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र.शिष्यवृ.-२०२४/प्र.क्र.१०५/तांशि-४,
दि.०८.०७.२०२४.**

उपरोक्त विषयाबाबत कळविण्यात येते की, शासन निर्णय दि. ७.१०.२०१७ नुसार राज्यातील शासकीय महाविद्यालये, शासन अनुदानित अशासकीय महाविद्यालये, अंशतः अनुदानित (टप्पा अनुदान) व कायम विनाअनुदानित महाविद्यालये / तंत्र निकेतने / सार्वजनिक विद्यापीठे, शासकीय अभिमत विद्यापीठे (खाजगी अभिमत विद्यापीठे/ स्वयंअर्थसहाय्यीत विद्यापीठे वगळून) व सार्वजनिक विद्यापीठांतर्गत येणाऱ्या उपकेंद्रामधील मान्यताप्राप्त बिगरव्यावसायिक अभ्यासक्रमांना प्रवेशित कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रक्कम रु. ८.०० लक्ष किंवा त्यापेक्षा कमी आहे, अशा आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील मुला-मुलींना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काच्या १०० टक्के लाभ देण्यात येतो.

तसेच संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये, व्यावसायिक अभ्यासक्रमास शासनाच्या सक्षम प्राधिकरणामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे (Centralized Admission Process — CAP) (व्यवस्थापन कोट्यातील व संस्थास्तरावरील प्रवेश वगळून) प्रवेशित विद्यार्थ्यांपैकी ज्या मुलींच्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रक्कम रु. ८.०० लक्ष किंवा त्यापेक्षा कमी आहे, अशा व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील, इतर मागास प्रवर्गातील, सामाजिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागास प्रवर्गातील नविन प्रवेशित तसेच पूर्वीपासून प्रवेश असलेल्या (अर्जाचे नुतनीकरण केलेल्या) मुलींना उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग व इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग या विभागाकडून वर्ष २०२४-२५ पासून शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काच्या १०० टक्के लाभ देण्यात येणार आहे.

त्याअनुषंगाने उच्च शिक्षण घेणाऱ्या मुलींना मोफत शिक्षण या योजनेची अंमलबजावणी करणेकरीता विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण) यांना पुढीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत.

१. योजनेची संबंधित विभागामध्ये प्रभावी अंमलबजावणी करणे करीता आपल्या कार्यक्षेत्र येणाऱ्या जिल्ह्यामधील मा. जिल्हाधिकारी यांचेशी समन्वय साधून जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली सदरहू जिल्ह्यामधील शासकीय, अनुदानित, विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित व्यावसायिक व बिगरव्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या महाविद्यालया मधील प्राचार्यांची कार्यशाळा आयोजित करावी. **सदरची कार्यवाही पुढील दहा दिवसांमध्ये पूर्ण करावी.**
२. तसेच विभागामधील अकृषी विद्यापीठामधील मा. कुलगुरु, कुलसचिव यांच्यासोबत महाविद्यालयातील प्राचार्य यांचेकरीता कार्यशाळा आयोजित करण्यात याव्यात.
३. मुलींना मोफत शिक्षण या योजनेची व कार्यशाळांबाबतची माहिती स्थानिक वर्तमानपत्रांमध्ये तात्काळ प्रसिध्द करावी.

४. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण या कार्यालयामध्ये कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी दर्जाच्या अधिकाऱ्याची विभागस्तर स्कॉलरशिप नोडल ऑफिसर (Scholarship Nodal Officer) यांची नेमणूक करावी तसेच अधिनस्त असलेल्या प्रत्येक जिल्ह्याकरीता एक याप्रमाणे शिष्यवृत्ती कामकाजाकरीता जिल्हा नोडल ऑफिसर (District Nodal Officer) यांची नेमणूक करावी. तसेच संबंधित नोडल अधिकारी यांचा संपर्क क्रमांक प्रसिध्द करावा.
५. विभागाच्या कार्यक्षेमधील सर्व शासकीय, अशासकीय अनुदानित, कायम विनाअनुदानित महाविद्यालये / संस्था यांचे प्राचार्य / संचालक यांना पुढीलप्रमाणे निर्देश देण्यात यावे.
- अ) महाविद्यालय / संस्था स्तरावर शिष्यवृत्ती जाणकार असलेल्या अध्यापकाची स्कॉलरशिप नोडल ऑफिसर यांची नेमणूक करण्यात यावी.
- ब) महाविद्यालयामध्ये स्वतंत्र शिष्यवृत्ती कक्ष निर्माण करून त्यामार्फत विद्यार्थ्यांना मुलींना मोफत शिक्षण या योजनेची माहिती तसेच त्याकरीता आवश्यक कागदपत्रांची पूर्वतयारी करणेबाबत माहिती देण्यात यावी.
- क) मुलींना मोफत शिक्षण या योजनेची सवितस्तर माहिती असलेला फलक महाविद्यालयाच्या दर्शनी भागात विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीक्षेपात ठळकपणे येईल अशा स्वरूपात लावण्यात यावा.
- ड) मुलींना मोफत शिक्षण या योजनेची माहिती महाविद्यालयाच्या संकेतस्थळावर ठळकपणे प्रसिध्द करावी.

वर नमुद केल्यानुसार मुलींना मोफत शिक्षण या योजनेच्या अंमलबजावणीबाबत अधिनस्त असलेल्या सर्व महाविद्यालयांचा वेळोवेळी आढावा बैठका आयोजित करून त्यांना सदरहू योजनेच्या अंमलबजावणीबाबत येणाऱ्या अडचणी, शंका यांचे निराकरण करण्यात यावे. याबाबत संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी व्यक्तीशः लक्ष देऊन कोणतीही पात्र विद्यार्थ्यांनी या योजनेपासून वंचित राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

(डॉ. शैलेंद्र देवळानकर)
प्र. शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे १६

प्रति,

सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण विभाग.

प्रत :- कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे यांना तात्काळ कार्यवाहीसाठी.

प्रत :- मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना माहितीस्तव सादर.